

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

12 січня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 21/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого – Патрюка М.В.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Устименко В.Є., Шилової Т.С., Щотки С.О.

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Голосіївського районного суду м. Києва Бойка Олександра Васильовича за зверненням секретаря колегії з розгляду справ про порушення прав ув'язнених Всесвітньої організації захисту прав і соціальної реабілітації ув'язнених Олендри О.В.,

встановила:

У квітні 2014 року на адресу Комісії з Комітету Верховної Ради України з питань верховенства права та правосуддя надійшло звернення секретаря колегії з розгляду справ про порушення прав ув'язнених Всесвітньої організації захисту прав і соціальної реабілітації ув'язнених Олендри О.В. щодо поведінки судді Голосіївського районного суду м. Києва Бойка О.В.

У зверненні йдеться, що ОСОБА_1 звинувачується у вчиненні злочинів за частини 5 статті 191, частини 2 статті 366 КК України, тримається під вартою з 16 липня 2012 року. Справа № 1-50/12 перебуває у провадженні судді Голосіївського районного суду м. Києва Бойко О.В. більше трьох років.

Суддею було безпідставно відмовлено в задоволенні клопотання ОСОБА_1 про повернення справи на додаткове розслідування. В ході судового розгляду на ОСОБА_1 постійно вчинявся тиск.

16 липня 2012 року на підставі клопотання потерпілої сторони до ОСОБА_1 застосовано арешт, під час зміни запобіжного заходу суддя не взяв до уваги тяжкий стан захворювання ОСОБА_1 склад його сім'ї, наявність малолітньої дитини. Суддею було неодноразового відмовлено у зміні запобіжного заходу.

Суддя Бойко О.В. під час судового розгляду справи висловлював свою думку щодо переконання у винуватості ОСОБА_1.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» (далі - Закон), яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Відповідно до пункту 8 розділу II цього Закону (Прикінцеві та перехідні положення) заяви та скарги, подані до набрання чинності цим Законом, а також дисциплінарні провадження щодо суддів, розпочаті до набрання чинності цим Законом, здійснюються відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, що діяла на момент подачі відповідної заяви (скарги), відкриття відповідного дисциплінарного провадження.

Ураховуючи наведене, дисциплінарне провадження за даною скаргою здійснюється за Законом України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року.

Відповідно до статті 86 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» членом Комісії проведено перевірку викладених у зверненні фактів та обставин.

Розглянувши висновок члена Комісії та зібрані в процесі перевірки матеріали, заслухавши доповідача, Комісія дійшла висновку, що у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Бойка О.В. необхідно відмовити з таких підстав.

Установлено, що кримінальна справа за обвинуваченням ОСОБА_1 у вчиненні злочинів за частиною 5 статті 191, частиною 1 статті 366 КК України стосовно 03 грудня 2010 року надійшла до Голосіївського районного суду м. Києва.

Постановою Голосіївського районного суду м. Києва від 16 грудня 2010 року справу направлено на додаткове розслідування.

Ухвалою апеляційного суду м. Києва від 28 лютого 2011 року постанову суду першої інстанції від 16 грудня 2010 року скасовано, а справу повернено для розгляду в іншому складі суду.

До Голосіївського районного суду м. Києва 12 березня 2011 року надійшла з апеляційного суду м. Києва зазначена кримінальна справа, яка була передана судді Бойку О.В.

24 березня 2011 року було проведено попередній розгляд справи та призначено її до судового розгляду на 07 квітня 2011 року.

25 квітня 2014 року оголошено вирок, ОСОБА_1 визнано винним у вчиненні злочинів, передбачених частиною 5 статті 191, частиною 1 статті 366 КК України, і призначено йому покарання: за частиною 5 статті 191 КК України у виді 7 (семи) років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, строком на 3 (три) роки та з конфіскацією всього належного йому на праві власності майна; за частиною 1 статті 366 КК України у виді 2 (двох) років обмеження волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій строком на 2 (два) роки.

На підставі статті 70 КК України шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим та приєднано додаткові покарання визначено остаточно ОСОБА_1 покарання у виді 7 (семи) років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, строком на 3 (три) роки та з конфіскацією всього належного йому на праві власності майна.

Міру запобіжного заходу засудженому ОСОБА_1 до вступу вироку в законну силу, залишити без змін - тримання під вартою в Київському СІЗО № 13 УДПСУ в м. Києві та Київській області.

Строк відбування покарання засудженому ОСОБА_1 відраховано з 25 квітня 2014 року, зараховано в строк відбуття покарання строк перебування під вартою з 16 липня 2012 року по 24 квітня 2014 року включно.

Ухвалою апеляційного суду м. Києва від 18 серпня 2014 року вирок Голосіївського районного суду м. Києва від 25 квітня 2014 року в одній частині скасовано та в іншій частині змінено.

У письмових поясненнях суддя Бойко О.В. зазначив, що підсудному змінено запобіжний захід на тримання під вартою, у зв'язку з тим, що під час обраного запобіжного заходу – підписки про невиїзд без дозволу суду, він пересувався території України, тому міг ухилитися від кримінального переслідування і виїхати за межі держави до матері, яка постійно проживає у Російській Федерації. При зміні запобіжного заходу на тримання під вартою судом враховувався його стан здоров'я. Надалі, при відмові у задоволенні клопотання щодо зміні запобіжного заходу, суд періодично звертався до медичної частини СІЗО з вимогою надати інформацію про стан здоров'я ОСОБА_1, згодом підсудному був змінений запобіжний захід на заставу.

Суддя Бойко О.В. також зазначив, що не висловлював думки про доведеність вини до проголошення вироку.

Тривалий розгляд справи був пов'язаний з усуненням недоліків досудового слідства, у зв'язку з неодноразовим оголошенням перерв з поважних причин, зокрема через зміну підсудному захисника, з метою виклику та приводу свідків, у зв'язку з невиконанням судового доручення тощо.

Кримінальна справа не була повернена на додаткове розслідування, адже судом були усунуті недоліки досудового слідства. Зазначену позицію і хід судового розгляду підтвердив і суд апеляційної інстанції.

За результатами перевірки встановлено, що кримінальна справа перебувала у провадженні судді Бойка О.В. більше трьох років (з 12 березня 2011 року по 25 квітня 2014 року), з яких майже чотири місяці (12 березня, з 04 по 06 травня 2011 року, з 29 червня по 01 липня 2011 року, з 09 серпня по 02 вересня 2011 року, 08 серпня 2011 року, з 03 по 06 січня 2012 року, з 09 по 10 лютого 2012 року, з 03 по 11 травня 2012 року, з 02 по 04 липня 2012 року, з 24 грудня 2012 року по 18 січня 2013 року, 15 та 18 березня 2013 року, з 03 по 10 травня 2013 року, з 01 по 05 липня 2013 року, з 19 серпня 2013 року по 06 вересня 2013 року, з 30 по 31 грудня 2013 року, з 10 по 14 лютого 2014 року) суддя перебував у відпустках та два дні на ІНФОРМАЦІЯ_1 (з 17 по 18 лютого 2014 року).

Справа до розгляду в судових засіданнях суддею призначалась сорок сім разів, а саме на: 24 березня, 07, 28 квітня, 27 травня, 17 червня, 13 липня, 09 вересня, 11 жовтня, 03 листопада, 05 грудня 2011 року, 25 січня, 14 лютого, 20 березня, 10 квітня, 14, 30 травня, 20 червня, 16 липня, 17 вересня, 12 жовтня, 12, 30 листопада, 03 грудня 2012 року, 25 січня, 14, 26 лютого, 21 березня, 04, 11, 26 квітня, 21 травня, 13 червня, 11 липня, 06, 15 серпня, 18 вересня, 03, 28 жовтня, 14 листопада, 04 грудня 2013 року, 16 січня, 18 лютого, 19 березня, 14, 22, 25 квітня 2014 року.

Дванадцять разів (17 червня, 13 липня, 09 вересня, 11 жовтня 2011 року, 14 лютого 2012 року, 14 лютого, 21 березня, 06, 15 серпня, 18 вересня 2013 року, 19 березня, 16, 22 квітня 2014 року) судові засідання відкладалися у зв'язку з неявками учасників процесу, зокрема захисника, підсудного, свідків, потерпілої та її представника, прокурора, недоставкою підсудного.

Тринадцять разів (07 квітня, 28 квітня 2011 року, 25 січня, 20 червня, 16 липня 2012 року, 12 жовтня, 12 листопада, 30 листопада, 03 грудня 2012 року, 25 січня, 11 квітня, 28 жовтня, 14 листопада 2013 року) у судових засіданнях оголошувалися перерви за клопотаннями сторін, а саме: підсудного, адвоката, прокурора, потерпілої.

Тринадцять разів у судових засіданнях оголошувалися перерви (27 травня, 03 листопада, 05 грудня 2011 року, 20 березня, 10 квітня, 14 травня, 17 вересня 2012 року, 21 травня, 03 жовтня 2013 року, 16 січня 2014 року) у зв'язку зі слуханням суддею інших справ; 30 травня 2012 року - у зв'язку із закінченням робочого часу, 26 квітня 2013 року - через участь судді у спартакіаді, 18 лютого 2014 року - у зв'язку з перебуванням судді на ІНФОРМАЦІЯ_1.

Тричі (26 лютого, 04 квітня, 13 червня 2013 року) у судових засіданнях оголошувалися перерви у зв'язку з винесенням судового доручення, окремої постанови щодо його неналежного виконання та надісланням нагадування щодо виконання судового доручення.

Строки розгляду кримінальних справ не передбачені КПК України (1960 року), при цьому за вимогами статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, учасником якої є Україна, кожний має право на розгляд його справи судом упродовж розумного строку.

Із встановленого вбачається, що судом вживалися заходи щодо розгляду справи упродовж розумного строку, але тривалість розгляду справи пов'язана виключно з об'єктивними причинами, зокрема з усуненням недоліків досудового слідства, у зв'язку з неодноразовим оголошенням перерв для виклику та приводу свідків, винесенням судового доручення та його не виконанням, за клопотаннями учасників процесу, зокрема прокурора про надання йому часу для зміни обвинувачення та підсудного про зміну захисника, через неявку учасників процесу, у зв'язку з слуханням суддею інших справ.

Суддею Бойком О.В. у зв'язку з неналежним виконанням судового доручення тричі виносилися окремі постанови: 21 березня, 04 квітня та 11 липня 2013 року, тричі застосовувався привід до свідків, а саме: 13 липня, 09 вересня та 11 жовтня 2011 року.

У рамках перевірки було проаналізовано навантаження судді Бойка О.В. протягом 2011-2014 років.

Із довідки про навантаження роботи судді Бойка О.В., наданої головою Голосіївського районного суду м. Києва Первушиною О.С. вбачається, що у провадженні судді протягом 2011 року перебувала 281 кримінальна справа, з яких 238 розглянуто; 1117 адміністративних матеріалів, з яких 1112 розглянуто; протягом 2012 року - 187 кримінальних справ, проваджень, з яких 159 розглянуто; 478 адміністративних матеріалів, з яких 477 розглянуто; протягом 2013 року - 144 кримінальні справи, провадження, з яких 108 розглянуто; 727 адміністративних матеріалів, з яких 709 розглянуто; протягом 2014 року - 173 кримінальні справи, провадження, з яких 111 розглянуто; 628 адміністративних матеріалів, з яких 620 розглянуто.

Із прослуханого технічного запису судових засідань у зазначеній справі не встановлено фактів, які б свідчили про порушення суддею Бойком О.В. правил суддівської етики під час розгляду справи.

За результатами перевірки також встановлено, що ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 18 серпня 2014 року вирок Голосіївського районного суду м. Києва від 25 квітня 2014 року в одній частині скасовано та змінено в іншій частині.

З ухвали Апеляційного суду м. Києва від 18 серпня 2014 року вбачається, що суд, дослідивши докази у справі, дав їм належну оцінку та дійшов обґрунтованого висновку про доведеність вини засудженого у вчиненні злочинів і правильно визначив кваліфікацію його дій за частиною 5 статті 191 та частиною 1 статті 366 КПК України. Порушень кримінально-процесуального закону, які могли б істотно вплинути на висновки суду, у справі колегією суддів не виявлено, зокрема й не встановлено зазначених в апеляції прокурора недоліків у формулюванні обвинувачення у вирокі, яке за змістом є аналогічним обвинуваченню, що інкримінувалося засудженому слідчими органами, і яке наведено у відповідних процесуальних документах, зокрема обвинувальному висновку, затвердженому у встановленому кримінально-процесуальним законом на час його дії прокурором, і яке підтримував апелянт у судовому засіданні при розгляді справи судом першої інстанції.

Разом з тим поза увагою суду залишився той факт, що на час ухвалення вироку минули строки притягнення засудженого до кримінальної відповідальності за вчинений ним злочин, передбачений частиною 1 статті 366 КК України, який кримінальним законом визначений як злочин невеликої тяжкості, а згідно зі статтею 49 КК України у такому випадку особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо з дня вчинення нею злочину і до дня набрання вироком законної сили минуло три роки.

За таких обставин, провадження в кримінальній справі за цим обвинуваченням відповідно до статей 11-1 та 282 КПК України в редакції 1960 року підлягало закриттю у зв'язку із закінченням строків давності, а тому вирок в цій частині є незаконним і через зазначені підстави підлягає скасуванню.

Ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 18 серпня 2014 року вирок Голосіївського районного суду м. Києва від 25 квітня 2014 року стосовно ОСОБА_1 в частині його засудження за частиною 1 статті 366 КК України скасовано та на підставі пункту 2 частини 1 статті 49 КК України у зв'язку із закінченням строків давності провадження в цій частині закрито. Цей же вирок змінено та виключено з його резолютивної частини про визначення остаточного покарання за сукупністю злочинів на підставі статті 70 КК України. В решті вирок суду залишено без зміни.

Клопотання засудженого ОСОБА_1 та його захисника адвоката Веклича В.А. задоволено. На підставі статті 86 КК України, статтями 2, 14 Закону України від 08 квітня 2014 року «Про амністію у 2014 році» ОСОБА_1 звільнено від відбування покарання у виді позбавлення волі та інших призначених цим вироком додаткових покарань, крім додаткового покарання у виді конфіскації майна.

Звільнено ОСОБА_1 з-під варти негайно в залі суду апеляційної інстанції.

Відповідно до вимог частини 2 статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» скасування або зміна судового рішення не тягне за собою дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли порушення допущено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків.

Проведеною перевіркою не встановлено умисного порушення суддею норм права чи неналежного його ставлення до службових обов'язків.

Підстави дисциплінарної відповідальності судді визначено статтею 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Оскільки в діях судді Бойка О.В. не вбачається ознак дисциплінарного проступку, передбаченого статтею 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», підстави для відкриття дисциплінарної справи стосовно нього відсутні.

Керуючись статтями 83-86, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Комісія

вирішила:

відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Голосіївського районного суду м. Києва Бойка Олександра Васильовича за зверненням секретаря колегії з розгляду справ про порушення прав ув'язнених Всесвітньої організації захисту прав і соціальної реабілітації ув'язнених Олендри О.В.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

П.С. Луцюк

М.А. Макаруч

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка